

Релации.

Релация - подмножество на декартовото произведение.

$A_1 \dots A_n$ - множества.

A_1 - първи домейн $\dots A_n$ - n -ти домейн.

Релация на $A_1 \dots A_n$ е $R \subseteq \prod_{i=1}^n A_i$

Релацията представлява множество от наредени n -орки.

При $n=2$. бинарна релация:

Записи:

$a R a$
 $(a, a) \in R$

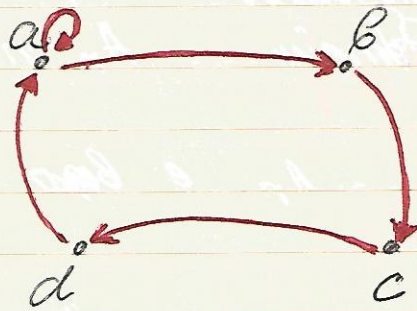

$a \quad b$

Свойства на бинарните релации. ($R \subseteq A \times A$)

$$A = \{a, b, c, d\}$$

$$R = \{(a, a), (a, b), (c, d), (b, c), (d, a)\}$$

стрелките се
рисуват
от първия към
втория ел. на
наредената двойка,

като брой на стрелките е равен на брой
на елементите на R .

↻ - притка, когато ел. е в релация със
самия себе си.

1) Рефлексивност.

$\forall a \in A, aRa.$

т.е. всеки ел. на A да е в релация със себе си.

2) антирефлексивност.

$\forall a \in A, \neg aRa.$

т.е. нито един от елементите на A да не е в релация със себе си.

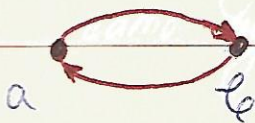
Забележка:

У релации, които не са нито рефлексивни, нито антирефлексивни, т.е. някои от елем. са в релация със себе си, но някои не са.

3) симетричност.

$\forall a, \forall b \in A, aRb \rightarrow bRa,$
когато $a \neq b$;

при симетричност връзките не оказва влияние, защото се изисква само разликата елементи, нито единия е в релация с другия, то и втория да е в релация с първия или да не съществуват никаква релация му с та ел.

или.

4) антисиметричност.

$$\forall a, \forall b, a \neq b \quad aRb \rightarrow \neg bRa$$

(т.е. $\forall a, \forall b : aRb \wedge bRa \rightarrow a=b$)

при антисиметричността връзките не оказват влияние, тъй като се изисква ~~само~~ различните елементи само единия да е в релация с другия, но не и обратното или нито един от ел. да не е в релация с различен ел.

5) силна антисиметричност.

$$\forall a, \forall b, a \neq b \quad aRb \oplus bRa.$$

(т.е. $(aRb \wedge \neg bRa) \vee (\neg aRb \wedge bRa)$)

Изисква ^{само} единия елемент да е в релация с другия ~~само~~

6) транзитивност.

$$\forall a, \forall b, \forall c: a R b \wedge b R c \rightarrow a R c$$

Ако един ел. е в релация с втори,
а втори в релация с трети, то
трябва първия и третия
да са в релация

Забележка:

Не е задължително да са
3 различни елемента.

Таблица на релациите (спрямо R)

	a	b	c	d
a	1	1	0	0
b	0	0	1	0
c	0	0	0	1
d	1	0	0	0

Трябва
да са
симетрично
нанесени
елементите.

Забележка:

Ако по главния диагонал има са
единици, то R е рефлексивна, ако има
само нули, то е антирефлексивна.

NO

DATE

2^{n^2} - възможни релации.

симетричност (спрзато матрица)

		0
0		

		1
1		

антисиметричност (спрзато матрица)

		0
0		

		1
0		

		0
1		

силна антисиметричност (спрзато матрица)

		0
1		

		1
0		

Релации на еквивалентност.

$R \subseteq A \times A$ е релация на еквивалентност, ако е:

- * рефлексивна
- * симетрична
- * транзитивна.

Пр.: $R \subseteq \mathbb{N} \times \mathbb{N}$

Класове на еквивалентност - те са

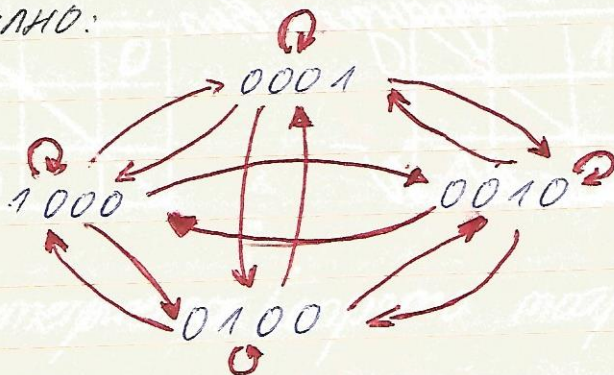
част от излата релация, но
само в тази част са рефл., сим.
транзитивни (те имат
макс. брой стрелки помежду
си всички елементи)

Пр.

0000	1000
0001	1100
0010	1010
0011	1001
0100	1101
0101	1110
0110	1111
0111	

1, 2, 3, 4, 5, 6- са класове на еквивал.
 (чрез ротации от всеки ел.
 могат да получат останалите
 от класа)

Визуално:

но ако се нарисува графа на
 Релацията ще нима да нима
 връзки мж класовете
 на еквивалентност.

$$[0001] = \{0001, 0010, 0100, 1000\}$$

само ел. и всички негови
 релативни ротации.

$$[0000] = \{0000\}$$

$$[0101] = \{0101, 1010\}$$

⋮

$$[1111] = \{1111\}$$

Теорема:

Фамилията (множество от множества) $S = \{[a] \mid a \in A \text{ е разбиване на } R\}$

(т.е. $S = \{ \{0000\}, \{0001, 0010, 0100, 1000\}, \dots \}$)
множествата имат припокриване.

Доказателство:

1) $\forall a \in A$

$\exists S_i \in S : a \in S_i$

R е реф. $\rightarrow [a]$ - ще съд. поне себе си.

2) $\forall S_i, S_j \in S, S_i \neq S_j : S_i \cap S_j = \emptyset$

Доп. противното:

$\exists [a_i], [a_j] \in S$

такива че $\begin{cases} [a_i] \neq [a_j] \\ [a_i] \cap [a_j] \neq \emptyset \end{cases}$

$\Rightarrow \exists b \in [a_i] \cap [a_j]$

$[a_i], [a_j]$ - разл. класове на еквивал. (т.е. м.у. техните ел. $\nexists$ рефлексивна, транзитивност, симетрия, но $\nexists$ принадлежи. и на 2-та класа $\Rightarrow$ едно и също множество)
 $\Rightarrow \nexists$

NO

DATE

Дополнительно
Белевский: